

Фарбота М. Р.

студентка 3-го курсу ФСП НТУУ «КПІ»

Науковий керівник: **Борець Л. В.**

доцент ФСП НТУУ «КПІ», к. ю. н., доцент

***ПРОБЛЕМА СПРИЯННЯ БІЛЬШ ЕФЕКТИВНОМУ РОЗГЛЯДУ
СПРАВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУДІ З ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ
РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА***

В умовах нинішнього рівня розвитку суспільства рішення Європейського суду з прав людини часто є єдиним і найбільш дієвим способом змусити державу виконати законне рішення, винесене національним судом або оспорити його правомірність.

17 липня 1997 року Україна ратифікувала Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод. Вона набула чинності для нашої держави 11 вересня 1997 року, що дало змогу привести вітчизняне законодавство до міжнародних стандартів і захищати свої права і законні інтереси, які були порушені внаслідок неправомірної дії або бездіяльності на міжнародному рівні, а саме в Європейському суді з прав людини.

Перше рішення щодо України було винесене Європейським судом з прав людини у 2001 році. З тих пір кількість заяв, поданих нашими співвітчизниками постійно зростає. Станом на 31 грудня 2013 року від громадян України до Суду було подано 13 тисяч 700 заяв, що складає 13,3 % усіх заяв, що надходили цього року до суду від усіх держав-членів Ради Європи. За кількістю поданих заяв Україна посідає 4-те місце серед усіх країн. Але Суд розглянув лише 151 заяву, що складає лише 2% від усіх поданих заяв. Інші 98 % були визнані неприйнятними і вилучені з реєстру [1].

Проблема сприяння більш ефективного розгляду справ Європейським судом з прав людини є досить актуальною; її досліджували такі правознавці, як В. Паліюк, В. Мармазов, П. Пушкар, П. Рабінович.

Суд відмовляє у розгляді українцям через різні причини, серед яких: невичерпність усіх засобів національного захисту, розбіжності з положеннями Конвенції, порушення строків та правил підсудності, явну необґрунтованість вимог або зловживанням права на подачу заяви, недостатню кількість описаних фактів і необхідну кількість документів. Серед відхилених заяв 30 % могли би бути прийняті до розгляду при правильному оформленні.

Велика кількість відхилених заяв, поданих українцями, спричинена порушенням форми або змісту, пояснюється низьким рівнем правової культури громадян. Найважливішим соціальним інститутом з формування правової культури в суспільстві є правове виховання. Правове виховання має на меті розвиток правової свідомості людини і правової культури суспільства в цілому [2].

Для піднесення рівня правової культури громадян і для вирішення проблеми відхилення великої кількості заяв українців до Європейського суду з прав людини, зокрема, потрібно виробити чітку політику держави у сфері правового виховання, скоординувати системний і науковий підхід до проведення відповідних заходів. А саме: шляхом популяризації правових знань (у тому числі через засоби масової інформації), підвищення розуміння права, уміння користуватися законами, підзаконними актами, більш детальне ознайомлення зі змістом Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, основними засадами і принципами роботи Європейського суду з прав людини через проведення семінарів, тренінгів та консультацій.

Список використаних джерел:

1. Звіти про результати діяльності урядового уповноваженого у справах європейського суду з прав людини. 2013 рік. [Електронний ресурс] // [сайт]. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/9329>
2. Данильян О.Г. Деякі проблеми формування правової культури в перехідному суспільстві / О.Г. Данильян // Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого . – 2011. – №8. – с. 200 – 201.